

ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Бугайчук Олена Вікторівна,
асистент кафедри німецької філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки
[lena_bohdanova@ukr.net](mailto:lana_bohdanova@ukr.net)

Міжкультурна комунікація у військово-професійному середовищі передбачає обмін інформацією та ефективну співпрацю між представниками різних культур та соціальних груп з різними релігійними, соціальними та етнічними поглядами. Така співпраця у міжнародному контексті може бути успішною завдяки використанню відповідних комунікативних технологій та толерантному ставленню до іноземних співрозмовників, а також розумінню відмінностей у моделях ділового спілкування інших культур [2].

Культурні особливості мають великий вплив на спосіб ведення ділового спілкування, на вибір тем для неформальних бесід та на інтерпретацію вербальних і невербальних засобів комунікації. Тому урахування культурних особливостей міжнародних партнерів має вирішальне значення для успішної комунікації на заходах міжнародного військового співробітництва, а також у контексті міжнародних наукових проєктів.

Вивчаючи актуальні проблеми міжкультурної комунікації у військово-професійному середовищі, можна отримати знання про сутність та особливості міжкультурної комунікації у військово-професійному середовищі та про сучасні технології створення освітньо-інформаційного середовища для забезпечення рівноправного діалогу між культурами в сучасному освітньому просторі вищих навчальних закладів. Йдеться також про знання змісту та структури міжкультурної комунікації, специфіки вербальної та невербальної комунікації, знання комунікативних стилів поведінки. Можна також говорити про знання основних положень військового етикету та дипломатичного протоколу з використанням військової термінології.

Важливими є також знання класифікації культур ділового спілкування, знання правил ведення переговорів та співпраці з перекладачем на міжнародних заходах військового співробітництва. Не зайвим буде згадати знання сучасних тенденцій формування та розвитку іншомовної комунікативної компетентності на різних рівнях вищої військової освіти, а також знання сучасних тенденцій впровадження стандартів НАТО у військовій освіті, зокрема NATO STANAG 6001 [3].

Необхідно розвивати вміння аналізувати різні аспекти міжкультурної комунікації, використовувати вербальні та невербальні засоби спілкування в діловому спілкуванні у військово-професійному середовищі, обирати певний стиль поведінки та поводитися відповідно до етики та норм ділового протоколу міжкультурного спілкування [Воронкова 2019: 290].

Не слід також забувати про вміння вести переговори та співпрацювати з перекладачем у заходах міжнародного військового співробітництва, вміння застосовувати дослідження сучасних технологій міжкультурної комунікації в освітньо-інформаційному середовищі вищого військового навчального закладу; вміння аналізувати різні культурні контексти та урахувувати їх у військово-професійній практиці.

Під час навчання необхідно ознайомитися з успішними стратегіями та технологіями міжкультурної комунікації в контексті військово-професійної діяльності. Важливо дізнатися, як проводяться військові брифінги та новітні технології створення освітньо-інформаційного середовища для міжкультурної професійної взаємодії.

Набуті знання та навички можуть бути застосовані на заходах міжнародного військового співробітництва, міжнародних симпозиумах, семінарах тощо, а також при виконанні професійних обов'язків в іншомовному середовищі, під час участі у міжнародних наукових проєктах, організації міжнародних заходів, особливо із залученням перекладачів.

Міжкультурна комунікація має велике значення для професійної діяльності військового фахівця. Сформовані міжкультурні, діагностичні та прогностичні компетенції значною мірою сприяють здатності впевнено користуватися компонентами освітньо-інформаційного середовища, забезпечувати рівноправний діалог з представниками інших культур. Підвищують здатність і готовність працювати в команді та розвивають міжособистісну взаємодію з представниками інших країн при вирішенні професійних завдань і проведенні наукових досліджень.

Досі існують бар'єри міжкультурної комунікації у військово-професійній діяльності та недостатнє знання міжнародного етикету в діловому-військово-професійному середовищі. Співпраця між Україною та НАТО у військовій сфері, а також міжкультурна комунікація та цивільно-військове співробітництво стануть предметом широкої дискусії. У планах обговорення міжкультурної комунікації в контексті глобалізації культур та у контексті військово-професійної діяльності. Переклад також розглядається як форма міжкультурної комунікації у військово-професійному середовищі.

STANAG 6001 (Standardization Agreement 6001) — це стандарт НАТО, який визначає вимоги до мовної компетенції військовослужбовців у країнах-членах Альянсу. Він створений для уніфікації оцінки знань іноземних мов серед військових, що дозволяє забезпечити ефективну комунікацію під час багатонаціональних операцій, навчань та місій.

Основні характеристики STANAG 6001:

1. Мета: Цей стандарт покликаний уніфікувати систему оцінки мовних навичок військовослужбовців для полегшення спільної роботи в

багатомовному середовищі НАТО. STANAG 6001 забезпечує спільне розуміння рівня мовної підготовки для всіх країн-членів Альянсу.

2. Мовні рівні: STANAG 6001 описує п'ять рівнів володіння мовою — від рівня 0 (відсутність знань) до рівня 5 (рівень носія мови або дуже високий рівень професійного володіння):
 - Рівень 0 — немає знань;
 - Рівень 1 — початковий рівень (Basic). Людина може розуміти і використовувати найпростіші фрази та вирази;
 - Рівень 2 — Середній рівень (Functional). Військовий може вести прості розмови та розуміти основну інформацію в повсякденних ситуаціях;
 - Рівень 3 — Вищий середній рівень (Professional). Людина здатна ефективно спілкуватися у більшості професійних і соціальних ситуацій;
 - Рівень 4 — Рівень досвідченого користувача (Advanced Professional). Військовий вільно користується мовою, веде складні розмови та розуміє спеціалізовану термінологію;
 - Рівень 5 — Експертний рівень (Functionally Native Proficiency). Людина володіє мовою на рівні носія, здатна розуміти всі нюанси і відтінки значень.
3. Сфери оцінки: Володіння мовою оцінюється за чотирма основними параметрами:
 - Читання.
 - Письмо.
 - Говоріння.
 - Аудіювання (розуміння на слух).

Кожен із цих аспектів оцінюється окремо, і військовий може мати різні рівні володіння для кожної з цих навичок.

4. Призначення: STANAG 6001 використовується для:
 - Визначення рівня володіння іноземною мовою військових для призначення на міжнародні посади.
 - Планування мовної підготовки в арміях країн НАТО.
 - Проведення іспитів для сертифікації мовних навичок.
5. Міжнародне співробітництво: Стандарт полегшує співпрацю під час спільних навчань, операцій, а також у штабах і міжнародних військових місцях. Він дозволяє визначити, які мовні вимоги потрібні для виконання конкретних завдань або посад.

Важливість STANAG 6001:

- Уніфікація мовних вимог: STANAG 6001 стандартизує мовні вимоги, що дозволяє чітко визначати, які мовні навички має мати військовий для виконання певних завдань у міжнародних операціях.
- Покращення комунікації: Військовослужбовці з різних країн можуть ефективніше спілкуватися між собою, що важливо для забезпечення успішного виконання завдань.

- Оцінка мовної компетенції: Стандарт надає чіткі критерії для оцінки мовних навичок, що робить процес сертифікації прозорим і зрозумілим.

Таким чином, STANAG 6001 є важливим інструментом для підвищення взаємодії та ефективності багатонаціональних військових операцій у рамках НАТО, забезпечуючи спільні стандарти оцінки мовної компетенції.

Список літератури:

1. *Воронкова В. Г. Етика ділового спілкування: навч.посібник / В. Г. Воронкова, А. Г. Беліченко, В.В. Мельник. – Львів: Магнолія, 2019. – 312 с.*
2. URL : <https://nuou.org.ua/assets/documents/sylabus-new-6-12.pdf> (Дата звернення: 30.10.2024)
3. URL : https://nuou.org.ua/assets/documents/dodb_stanag_6001.pdf (Дата звернення: 30.10.2024)